

บทที่ 5

การวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ตอนต้นของบทนี้นำเสนอรายชื่องานวิจัยที่ผู้วิจัยจะรวบรวมได้จากแหล่งต่าง ๆ และการสังเคราะห์งานวิจัยดังกล่าว ประเด็นที่สนใจได้แก่ ประเด็นปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของงานวิจัย และประเภทงานวิจัย

5.1 เอกสารที่สำรวจพบ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อขอบเขตการศึกษาว่า เอกสารประเภทงานวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์นั้นมีจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยที่เป็นภาคนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีการสอนสาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่มีการเผยแพร่เฉพาะชื่อหัวข้อวิจัย แต่การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะรวบรวมข้อมูลเฉพาะที่เป็นเอกสารงานวิจัยที่เป็นตัวงานวิจัยที่มีเนื้อหาครบถ้วน เพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษางานวิจัยการบริหารทรัพยากรเพียงไม่กี่ชิ้น พอที่จะนำเสนอเป็นตัวอย่างเท่านั้น มิได้มุ่งหวังจะนำไปสรุปภาพรวมของงานวิจัยการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ทั้งหมด

งานวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในลักษณะข้างต้นเท่าที่สำรวจพบจากห้องสมุดมีทั้งงานวิจัยของหน่วยงานรัฐ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย หน่วยงานเอกชน และงานวิจัยสำหรับการเรียนระดับปริญญาโท ในการศึกษาครั้งนี้พอจะรวบรวมชิ้นงานวิจัยการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่พอจะนำมาเสนอเป็นตัวอย่างที่ในการสังเคราะห์เนื้อหาได้ ประเด็นการวิจัย ประเภทการวิจัย และวิธีการวิจัย จำนวน 20 เรื่อง ดังต่อไปนี้

ตาราง 5.1 รายชื่องานวิจัย

ชื่อเรื่องวิจัย	ผู้แต่ง/แหล่งที่มา	ปี
การพัฒนาบุคลากรของกระทรวงพาณิชย์	ฝ่ายการวิจัยเศรษฐกิจรายสาขา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	2542
การจัดสวัสดิการแรงงานของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรม	กนิษฐยา หงส์ทอง , มหาวิทยาลัยเกริก	2541
การศึกษาการวางแผนและการสรรหาบุคลากรของธุรกิจขนาดใหญ่ 200 อันดับแรกของไทย	แต่ง สมศรี ศิริไหวประพันธ์	2531
การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	2543
การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน : กรณีศึกษา บริษัททองไทยการทอ	วินัย หนูสมจิตร, บริษัท สมบูรณ์แอดวานซ์ เทคโนโลยี	2549
การศึกษาระดับเมลาโทนินและความเครียดในพนักงานหญิงที่ทำงานกะ	ฐิติวร ชูสง	2545

ตาราง 5.1 รายชื่องานวิจัย (ต่อ)

ชื่อเรื่องวิจัย	ผู้แต่ง/แหล่งที่มา	ปี
การศึกษาระบบสารสนเทศในงาน พัฒนาบุคลากรสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด	จุฑาทิพย์ พิทักษ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนา บริหารศาสตร์	2544
การเสนอแบบจำลองเพื่อพัฒนาการ บริหารจัดการภารกิจในสำนักงาน อธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	วินิดา เจียรระโน	2540
พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของ ผู้บริหารและความพึงพอใจต่อการ บริหารของบุคลากรในสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอดีเด่นในภาคใต้	คันธชิต ชูสินธ์	2543
การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน โครงการให้บริการฝึกอบรม	ศุภชัย คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2546
สมภาวะการขาดแคลนกำลังคนใน ราชการพลเรือน	แนนน้อย ศรีวรธาธนบุลย์	2535
การศึกษาเพื่อจัดทำกลยุทธ์การ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของ อุตสาหกรรม	สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	2544
การเสริมสร้างอำนาจให้พนักงานใน องค์กร : กรณีศึกษาบริษัทสยาม อุตสาหกรรม จำกัด	-	-

ตาราง 5.1 รายชื่องานวิจัย (ต่อ)

ชื่อเรื่องวิจัย	ผู้แต่ง/แหล่งที่มา	ปี
คุณภาพชีวิตของการทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 6	วิสุทธิ์ อุตมะมะ	2543
การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร ศึกษากรณี : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น	ธนเศรษฐ์ จำป่างาม	2543
การประเมินผลงานพัฒนาบุคลากร : การเตรียมผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	กลุ่มวิจัยผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา	2546
การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย	จงพิศ ศิริวิรัตน์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2539
นักทรัพยากรมนุษย์ดีเด่นแห่งประเทศไทย	สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550
ปัจจัยที่มีผลต่อการตีมูลค่าของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมใน 5 นิคมอุตสาหกรรม	จุฑามาศ แก้วพิจิตร ,โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิต ฯ	2550
การปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธศาสนากับความพอใจในชีวิต: การวิจัยเบื้องต้นในหมู่พนักงานสำนักงานและโรงงานในประเทศไทย	วันชัย อริยะะพุทธิพงศ์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	2550

5.2 ประเด็นการวิจัย

ปัญหาที่เป็นที่มาของการวิจัย เป็นข้อมูลที่สามารถบอกถึงความสนใจและแนวโน้มของการวิจัยการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากเอกสารงานวิจัยข้างต้น เมื่อพิจารณาประเด็นการวิจัยพบว่า มีความหลากหลาย ดังต่อไปนี้

- แบบจำลองการบริหารจัดการในหน่วยงานของรัฐ
- ความพึงพอใจของบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ
- ความขาดแคลนกำลังคนในหน่วยงานของรัฐ
- ความต้องการกำลังคนในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ
- การเสริมสร้างอำนาจให้แก่พนักงาน
- ผลกระทบจากสารเคมีในโรงงานที่มีต่อพนักงาน
- คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานรัฐ
- การสร้างภาวะผู้นำ
- คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร
- การสรรหาและการแต่งตั้ง
- หลักสูตรการฝึกอบรม
- สวัสดิการแรงงานในองค์กรภาคเอกชน
- ประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีของบุคลากร
- ระบบสารสนเทศในการพัฒนาบุคลากร

5.3 ประเภทงานวิจัย

ประเภทงานวิจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง งานวิจัยที่จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การจำแนกตามลักษณะของข้อมูล การจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และการจำแนกตามระดับการตอบคำถามการวิจัย จากตัวอย่างงานวิจัยจำนวน 20 ชิ้นข้างต้น สามารถจัดกลุ่มตามประเภทงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ดังต่อไปนี้

(1.) การจำแนกตามลักษณะของข้อมูล

งานวิจัยทั้งหมดเป็นการวิจัยประเภทเชิงปริมาณ โดยประมาณร้อยละ 70 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และ ประมาณร้อยละ 30 เป็นการวิจัยจากสถิติที่มีอยู่แล้ว (Existing Statistic Research)

(2.) การจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยทั้งหมดเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มุ่งนำผลวิจัยนั้น ๆ ไปแก้ไขปัญหาขององค์กรที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

(3.) การจำแนกตามระดับการตอบคำถามการวิจัย

งานวิจัยส่วนหนึ่งประมาณร้อยละ 30 เป็นการวิจัยแบบสืบสวน (Exploration) เพื่อดูสภาพปัญหาต่าง ๆ มีเกิดอะไรขึ้นบ้าง เพื่อนำข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหาหรือกำหนดกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร งานวิจัยประมาณร้อยละ 30 เป็นการวิจัยแบบพรรณนา (Description) ที่มุ่งหาข้อเท็จจริงของปัญหาบุคลากรที่เกิดขึ้นในองค์กร และประมาณร้อยละ 40 เป็นการวิจัยแบบอธิบาย (Explanation) ซึ่งเป็นการวิจัยที่เป็นที่นิยม คือ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มีการออกแบบวิธีวิจัยอย่างเคร่งครัดในทุกขั้นตอน มีการใช้สถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร

5.4 วิธีวิจัย

วิธีวิจัยที่สนใจศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยกำหนดออกแบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย ในที่นี้ได้กำหนดวิธีวิจัยอย่างกว้าง ๆ คือ การศึกษาจากประชากร การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากร และการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจงที่ต้องการรายละเอียดในเรื่องนั้น ๆ (purposive) จากตัวอย่างงานวิจัย ๔ ข้างต้น มีวิธีวิจัยสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยประมาณร้อยละ 40 เป็นงานวิจัยที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากร วิธีวิจัยแบบนี้ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานรัฐ ซึ่งเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีสาขาหน่วยงานจำนวนมาก และเป็นการวิจัยในระดับภาคอุตสาหกรรมเพื่อสรุปภาพรวมส่วนการวิจัยที่ศึกษาจากประชากรทั้งหมดยังไม่พบจากตัวอย่างงานวิจัยที่มีอยู่ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเฉพาะเจาะจงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น การศึกษาพนักงานกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในองค์กร